

**До Председателя на Научното жури  
за оценяване на кандидата за  
заемане на академичната  
длъжност „доцент”  
ФТН при Шуменския университет**

## **СТ А Н О В И Щ Е**

От доц. д-р **Мария Нейкова Кънева**, член на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 9.1. Национална сигурност (Системи за сигурност), в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, в катедра „Управление на системите за сигурност” от ФТН на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”, обявен в „Държавен вестник” бр.28/08.04.2016 г.

### **УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,**

**I.** Единствен кандидат в конкурса е д-р **Доника Величкова Диманова**. Понастоящем тя е главен асистент в катедра „Управление на системите за сигурност“ в ШУ „Епископ Константин Преславски”.

Съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и правилника за неговото прилагане (ПЗРАСРБ) кандидатът е приложил: Заповед № РД-16-108/07.06.2016 г. на ректора на ШУ „Епископ Константин Преславски”, с която е назначено научното жури за провеждане на конкурса, автобиография по европейски образец, авторска справка за приносите в научните трудове за конкурса, резюмета и др.

При обявяването на конкурса са спазени всички нормативни изисквания. Кандидатът е придобил образователна и научна степен „доктор”.

Преценката на представените материали по конкурса показва, че са налице условията за заемане на академичната длъжност „доцент”, уредени в ЗРАСРБ.

**II.** Доника Величкова Диманова е родена на 08.10.1973 г. в гр. Шумен. Средно образование завършва в СОУ „Васил Друмев” гр. Шумен през 1991 г. През 2000 г. се дипломира в Технически университет – гр. Варна, ОКС „Магистър”, специалност: Съобщителна и осигурителна техника и системи (специализация Телекомуникационни мрежи). До 2007 г. работи за Българска телекомуникационна компания АД, като заема различни позиции.

През 2008 г. завършва Стопанска Академия „Димитър Ценов“ гр. Свищов, в ОКС „Магистър“ специалност: Финансов мениджмънт. През февруари 2015 г. придобива ОНС „Доктор“ след успешна защита на дисертационен труд на тема „Ситуационно моделиране на факторите и процесите при управление на кризи“ в ШУ „Епископ Константин Преславски“ гр. Шумен по професионално направление 5.3. Комуникационна и компютърна техника, област на висше образование 5. Технически науки.

От 2011 г. работи в ШУ „Епископ Константин Преславски”, където заема длъжност хоноруван асистент в катедра „Комуникационна и компютърна техника”, Факултет по технически науки (03/2011 - 06/2011), а от учебната 2011/2012 г. е асистент в катедра „Управление на системите за сигурност“. От 2015 г. до момента е главен асистент в катедра „Управление на системите за сигурност“. Владее руски език на добро и английски език на средно ниво.

Тя е участвала и понастоящем продължава участието си като експерт в множество национални и международни проекти.

**III.** Д-р Доника Величкова Диманова е сериозен и задълбочен автор с интереси преди всичко в областта на системите за сигурност, което се установява не само от издадените от нея трудове, но и от обстоятелството, че тези трудове са многократно цитирани в нашата и чужда литература, видно от приложената към материалите за участие справка.

Д-р Доника Величкова Диманова участва в обявения конкурс за „доцент” със солидна по количество и качество научна продукция от 30 заглавия (монография, учебници, учебни помагала, студии, статии, доклади), от които 12 самостоятелни. Прави много добро впечатление, че

те са публикувани в утвърдени издателства и специализирани списания с висок импакт фактор, включително и в чужбина.

Те не преповтарят представените трудове за придобиване на научната и образователна степен ”доктор”.

Представеният в конкурса монографичен труд „Управление на риска“ отговаря на изискванията на чл. 29, ал. 1, т. 3 на Закона за развитието на академичния състав на Република България.

Цялата научна продукция на кандидата е по конкурсната специалност.

Представените от кандидата научни произведения се отличават като цяло със следните особености:

- те се отнасят до неизследвани или слабо изследвани проблеми на управлението на риска;
- анализират факторите за възникване на бедствия и аварии на национално и регионално ниво;
- обхващат теми с важно теоретико-приложно значение за сигурността;
- разработени са при използване на знания от други науки.

**IV.** Сред научната продукция на кандидата особено място заема представеният монографичен труд „Управление на риска”.

**1.** Значението на представения труд се обуславя от неговия обект на изследване. Нуждата от такова изследване днес се предпоставя от липсата на цялостно теоретично разработване на проблематиката на този институт у нас, каквото монографията безспорно представлява. Монографията разглежда основните проблеми в управлението на риска, като се акцентира върху ефективното ограничаване на заплахите и намаляване на въздействията им, възникнали в резултат на природни явления и крупни промишлени аварии. Труда разкрива същността на риска, причините за възникването му и предлага инструментариум за неговото управление, на чиято основа да се вземат рационални управленски решения при бедствия, водещи до постигане на приемливи резултати при дадено ниво на риск или до неговото минимизиране.

**2.** Научната новост на труда се състои в това, че изследването е пионерно за науката. Обхванато е цялото многообразие на проблеми, свързани с управлението при кризи. Описани са някои от новите категории риск, породени от международния тероризъм и разпространението на

оръжия за масово унищожение, киберпрестъпността и трансграничната организирана престъпност, нелегалната миграция и мигрантските потоци, разпространението на опасни технологии, информационните манипулации, както и природните бедствия и големите екологични, промишлени аварии и катастрофи. Посочени са източниците на риск и методите за измерване и оценяването му.

**3.** Актуалният характер на избраната от автора тема е безспорен. Той се предпоставя както от необходимостта от задълбочено изследване на правната регламентация на универсално и на европейско ниво, така и от обобщаване практиката и реализиране на конкретни действия за превенция и осигуряване условия за управление на риска във всички нива на управление в организациите, както и ангажиментите от страна на Република България за реализиране на политиката свързана с управление на риска на глобално, национално, регионално и местно ниво.

**4.** Този характер на темата предопределя и специфичната структура на изложението, в което проблематиката е изследвана в логическата и последователност.

Систематиката на автора като цяло е логична и следва да бъде споделена. Тя е съобразена със спецификата на изследвания проблем.

**5.** Работата съдържа задълбочен научен анализ на изследваната проблематика. Авторът проявява самостоятелно отношение към изследваната материя и умее да аргументира собствени тези. Научният апарат е богат, а цитирането е точно и добросъвестно.

**6.** Монографичният труд на д-р Доника Величкова Диманова разкрива редица научни приноси и определено има характер на ново, оригинално научно-приложно изследване, базирано на професионален опит и придобити компетенции на кандидата. Той показва неговата способност да конструира и представя съвременни модели на поведение при управление на кризи.

Основният научен принос на труда се изразява в задълбочения анализ на международните и европейски практики в областта на управлението на риска при възникването на бедствия.

Безспорно достойнство на труда е детайлното проучване на нормативната уредба и практика в България, както и дейността на специализираните органи, ангажирани с управлението при кризи.

- Съществен принос на автора е и анализа на съществуващите възможности за осигуряване на финансови средства на общините от държавният бюджет, структурните фондове на Европейския съюз и други източници необходими за минимизиране на последствията от бедствия, проявили се на тяхна територия.

- Важен принос с оригинален характер е предложената методология за прогноза на вероятността на възникване на риск от природни бедствия и аварии.

- Принос на автора е доразвитата класификация на кризите по определени признаци и съгласно различни критерии, чрез изследване на особеностите, параметрите и основните им характеристики.

- Приносен характер имат и предложените варианти и модел за самофинансиране на общините при възникнали бедствени ситуации.

**7.** В труда си авторът е използвал водещи теории от хуманитарните, математически и обществени науки и е съчетал различни методи на научно изследване.

**8.** Трудът представлява задълбочено научно изследване. Той безспорно отговаря на законовите и научни изисквания за монография за получаване на академичната длъжност „доцент”.

**V.** За участие в конкурса доктор Диманова е представила още 29 задълбочени публикации по номенклатурата на конкурса за доцент, сред които Нормативно регулиране на обществените отношения, възникващи при бедствия, Journal Science Education Innovation, Vol.5, 2015, ISSN 1314-9784; , Математически методи за вземане на управленски решения при бедствия, Годишник ШУ "Епископ Константин Преславски“, Шумен 2016, ISSN 1311-834X; , Анализ и оценка на риска от възникване на природни бедствия, Journal Science Education Innovation, Vol.5, 2015, ISSN 1314-9784; Анализ на рисковите фактори и заплахи за възникване на природни бедствия, International Journal, Vol. 7, 2015, ISSN 1314-6289; Рискови фактори за възникване на кризисни ситуации и кризи, Proceedings of 10th International Conference on Bionics and Prosthetics, Biomechanics and Mechanics, Mechatronics and Robotics, Liepaya, Latvia, Vol.10, 2-7.06.2014, ISBN 978-9934-10-573-9; Математически методи за вземане на управленски решения при бедствия, Годишник ШУ "Епископ Константин Преславски“, Шумен 2016, ISSN 1311-834X; Алгоритъм на програма за моделиране

честотата на природни бедствия, НК МАТТЕХ 2014, ШУ “Епископ Константин Преславски“ 20-22.11.2014, ISSN 1314-3921; „Защита при бедствия, аварии и катастрофи“, УИ ШУ „Епископ Константин Преславски“, Шумен 2016 и др.

**VI.** Научните трудове на д-р Доника Величкова Диманова представени за конкурса, по качества отговарят на изискванията на закона. В тях се съдържат многобройни научни приноси. Повечето от разработките имат и голямо практическо значение. Кандидатът е демонстрирал своите възможности да формулира и аргументира научните си тези.

**Предвид гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка и препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да гласуват за назначаване на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност (Системи за сигурност), в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана за нуждите на Катедра „Управление на системите за сигурност“, ФТН на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ на д-р Доника Величкова Диманова.**

Юли 2016 г.

Член на научното жури:



Доц. д-р Мария Нейкова